

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния акционер на
Булгаргаз ЕАД
гр. София
ул. „Петър Парчевич“ №47

Доклад относно одита на финансовия отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Булгаргаз ЕАД** („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към **31 декември 2023 г.** и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към **31 декември 2023 г.**, неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за периода, завършващ на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Както е оповестено в приложения **2.2 „Принцип на действащо предприятие“** и **35. Провизии, условни активи и условни задължения**“, в края на 2022 г. Дружеството е сключило дългосрочно споразумение с **BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş** за достъп до терминалите за регазификация на втечен природен газ в Турция и последващия му пренос до територията на Република България за срок от 13 години. Като част от изпълнението на договора, през 2023 г. В приложение 25 е оповестено, че през 2023г. Дружеството е отчело разходи за неизползван капацитет в размер на 72 926 хил. лв., което по същество представлява неоползотворена, но платена услуга. В приложение **5.4. „Провизии“** е оповестена информация за преценките и допусканията на ръководството на Дружеството относно счетоводното третиране на действието, изпълнението и очакваното развитие и прилагане на споразумението. На база на своя анализ, включително и основавайки се на цялата налична вътрешна и външна за ръководството на Дружеството информация, то е достигнало до заключение, че споразумението между Булгаргаз и **BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş** не представлява обременяващ договор по смисъла на МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“. Съгласно МСС 37 „Провизии, условни активи и условни пасиви“, този договор притежава характеристиките на „обременяващ договор“, тъй като разходите, които не могат да бъдат избегнати при изпълнение на задълженията съгласно договора, превишават икономическите ползи, които се очаква да бъдат получени по договора. Съответно, настоящите задължения по подобен договор се изисква да бъдат признавани и оценявани като провизия за обременяващ договор.

В резултат на извършените от нас одиторски процедури, ние не успяхме да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, че предположенията и допусканията, на които се базира преценката на ръководството относно третирането на договора като обременяващ или не, са обосновани и адекватно отразяват сложността и спецификата на условията по него в т.ч. и ефекта от възможни събития, които биха могли да възникнат извън контрола на ръководството и да окажат влияние върху изпълнението на споразумението. Поради множеството допускания и несигурности, свързани с бъдещи събития, ние не можахме да се убедим в достатъчна степен на сигурност в степента, до която този договор ще бъде оползотворен до края на неговия срок. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали и в какъв размер биха били необходимите допълнителни провизии в случай, че са приложени различни преценки за изготвяне на най-надеждната приблизителна оценка на разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение към края на отчетния период съгласно изискванията на МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“ при съставянето на годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2023 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали и в какъв размер биха били необходимите корекции по отношение на балансовата стойност на провизиите към 31 декември 2023 г. и по отношение на разходите за провизии за обременяващи договори за 2023 г.

2. Както е оповестено в приложение **12 „Материални запаси“** към годишния финансов отчет, балансовата стойност на природния газ на Дружеството към 31 декември 2023 г. е в размер на 499 787 хил. лв. При изготвянето на оценката, свързана с определянето на нетната реализируема стойност на природния газ, ръководството на Дружеството се е позовало на очаквана продажна цена на природния газ (европейски индекс TTF Front month, използван като котировка за референтна цена, публикувана в бюлетин на Аргус Медиа на 1 септември 2023) за м. януари 2024 г., но е приложило тази цена само за част от наличното количество, което се планира да бъде реализирано до края на годината съгласно План за действие при извънредни ситуации. В резултат на това общата балансова стойност на природния газ на Дружеството към 31 декември 2023 г. се състои от природен газ, оценен по нетна реализируема стойност в размер на 66 767 хил. лв. и природен газ, оценен по себестойност в размер на 433 020 хил. лв. Ние не успяхме да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, че така приложеният метод за определяне на нетната реализируема стойност и съответно изчисляване на загубата от обезценка на природния газ съответстват на изискванията на МСС 2 „Материални запаси“. В случай, че Дружеството беше приложило последователен подход за определяне на нетната реализируема стойност на цялото налично количество природен газ към 31 декември 2023 г., то тази стойност би била с 273 351 хил. лв. по-ниска от балансовата му стойност, а разходите за обезценка за 2023 г. биха били по-високи със същата сума. Съответно, нетната загуба за периода би се увеличила със 246 016 хил. лв., след приспадане на съответните данъчни временни разлики от 27 335 хил. лв.
3. Както е оповестено в приложение **13 „Предплатени аванси за доставка на природен газ“** към 31 декември 2023 г., тези аванси възлизат на 461 453 хил. лв. Съществена част от сумата в размер на 307 395 хил. лв. се отнася до аванси, предоставени на един контрагент за доставка на определени количества природен газ през първото шестмесечие на 2023 г., чиято доставка е отложена за следващ период. Дружеството не е оценило възстановимата стойност на предплатените аванси съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти. Резултатите от нашите одиторски процедури показаха, че ако беше използван последователен подход за определяне на възстановимата стойност на авансите за природен газ на база на неговата продажна цена, то Дружеството би отчело допълнителна загуба в размер на 210 788 хил. лв. за 2023 г. Съответно, нетната загуба за 2023 г. би се увеличила със 189 709 хил. лв., след приспадане на съответните данъчни временни разлики от 21 079 хил. лв.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на приложение **2.2. "Принцип на действащо предприятие"**, където е оповестена детайлна информация относно преценката на ръководството за прилагане на принципа за действащо предприятие при изготвяне на годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2023 г., съществените предизвикателства и промени в начина на осъществяване на дейността на Дружеството, както и предприетите мерки за обезпечаване на доставките на природен газ, осигуряване на ликвидни средства и запазване на финансовата стабилност на Дружеството. От края на февруари 2022 г. в резултат на военния конфликт между Украйна и Руската федерация настъпиха негативни последици за икономиките на страните от ЕС в т.ч. и на България. Това доведе до промяна на средата, в която Дружеството извършва дейността си и наложи съществени трансформации в бизнес модела, промени във веригите на доставка и договорните отношения на Дружеството. Поредица от събития и обстоятелства извън контрола на Дружеството доведоха до необходимостта от осигуряване на запаси от природен газ на цени, които бяха значително по-високи през 2022 г. спрямо текущите пазарни нива през 2023 г. През 2023 г. „Булгаргаз“ ЕАД отчете нетна загуба в размер на 52 381 хил. лв. и отрицателен нетен паричен поток от оперативна дейност на стойност 112 212 хил. лв. Към 31 декември 2023 г. собственият капитал на Дружеството в размер на 125 515 хил. лв. е по-малък от размера на регистрирания акционерен капитал със сумата от 106 183 хил. лв. Превишението на акционерния капитал над стойността на нетните активи към края на отчетния период не е в съответствие с изискванията на чл. 252 от Търговския закон. Тези обстоятелства, наред с въпросите, описани в раздел „База за изразяване на квалифицирано мнение“ на нашия доклад, показват наличието на съществена несигурност, която може да породви значително съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик БЕХ ЕАД и българската държава, представлявана от Министерството на енергетиката. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

С изключение на въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ и раздела „Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие“, описани по-горе, ние решихме, че няма други ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството и други приложими законови изисквания, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от настоящия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно посочените в този раздел въпроси. Съответно ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с тези въпроси.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

В съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, в чл. 100н, ал.(7), т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, и чл. 29 от Закона за публичните предприятия, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите закони изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на финансовия отчет“;
- (г) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (д) нефинансовата декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и Захаринова Нексия ЕООД, като участници в обединение ДЗЗД ОДИТ БЕХ са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет на Булгаргаз ЕАД за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. от едноличния акционер на 15 декември 2020 г., за период от три години (2021 г. – 2023 г.).
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява трета поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от всеки един от съвместните одитори Грант Торнтон ООД и Захаринова Нексия ЕООД.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и референция към Базата за изразяване на мнение.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Дружеството.

13 юни 2024 г.
гр. София

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество №032

Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 26, 1421 София
адрес: ул. бул. Княз Борис I №111, 9000 Варна
тел.: (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
факс: (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел. поща: office@bg.gt.com
уеб сайт: www.grantthornton.bg

Захаринава Нексия ЕООД
Одиторско дружество №138

Димитрина Захаринава
Управител

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Захаринава Нексия ЕООД
адрес: бул. Константин Величков №157-159,
1309 София
тел.: (+3592) 920 46 70
факс: (+3592) 828 06 32
ел. поща: office@zaharivanexia.com
уеб сайт: www.zaharivanexia.com